

DESIGNER WANTED

संख्या : १ जना

तलब : आपसी समझदारीमा

PAL CREATION | **023-590580**
9852671580

- जनगणनामा तथ्यांक संकलन गर्दा घरघरमा मात्र होइन, घरमाडामा बस्ने व्यक्तिहरूले हाल बसोबास गरेको ठाउँबाट विवरण दिनु पर्दछ।
- आफ्नो सत्य तथ्य विवरण ढुङ्गा भई दिनु नै।
- तथ्याङ्क ऐन, २०१५ ले कसैको पनि व्यक्तिगत विवरण देखिने गरी सार्वजनिक गर्न नदिएज गरी केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले सबै विवरण गोप्य राख्नेछ।
- गणना गर्ने अवधि: कार्तिक २५ मतेदेखि मंसिर ९ गतेसम्म

वडाध्यक्ष संग्रौलाको स्टार्टसले माछापालकलाई तनाव

बितामोड (प्रस) । बितामोड नगरपालिका २ का वडाध्यक्ष नगेन्द्र संग्रौलाले सामाजिक सञ्जालमाफत लेखेको स्टार्टसले बितामोडका माछापालकलाई तनाव भएको छ।

उनले विशेष सूचना भन्दै भापा जिल्लाका विभिन्न हरिस्पटलको मानव सिनो संकलन गरेर माछा पोखरीमा रातिराति १ बजेदेखि ३ बजेसम्म हाल्ने काम भएको भन्ने सुन्नामा आएकोले त्यस्ता माछा अर्गानिक माछा भन्दै बेच्नेहरूमाथि कडा निगरानी गर्न खोज पत्रकारिता गर्ने मित्रहरू, सचेत नागरिक र प्रशासनसमक्ष हार्दिक अनुरोध गर्दछु भनी सामाजिक सञ्जालमा स्टार्टस लेखेका थिए। मानव सिनो खुवाएर पालेको माछा विक्री गरेको संग्रौलाको भनाइले माछापालकहरूमा खैलाबैला मच्चिएको हो। त्यस स्टार्टसप्रति कतिपयले अब माछा खान नहुने प्रतिक्रिया दिएका छन् भने कतिपयले यस्तो तथ्यहीन र हावादारी कुरा नगर्न वडाध्यक्ष संग्रौलालाई चेतावनी दिएका छन्। यसैबीच भ्रामक सूचना सम्प्रेषण गरेको भन्दै भापाका माछापालक किसानले त्यसप्रति आपत्ति जनाएका छन्।

र बिनाआधार सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा माछापालनसम्बन्धी स्टार्टस लेखेको भन्दै माछापालक किसानले आक्रोश व्यक्त गरेका हुन्। बिहीबार बिहान बितामोड ३ सैनिकमोडमा बैठक बसी माछापालक किसानहरूले फेसबुकमाफत भ्रामक सूचना सम्प्रेषण गर्ने वडाध्यक्ष संग्रौलालाई आफ्नो भनाइ सच्याउन माग गरेका छन्। उनीहरूले कपोकल्पित र आम उपभोक्तामा भ्रम फैलाउने उद्देश्यले फेसबुकमा स्टार्टस

सम्बन्धित माछापालक किसानलाई कडा कारवाही गर्ने समूहले विज्ञापितमाफत विश्वास दिलाएको छ। 'हरिस्पटलमा उत्पादित फोहोरमैला, मासुजन्य वस्तुहरू माछालाई चारोको रूपमा रात्रिकालीन समयमा खुवाउने गरेको भन्ने वडाध्यक्ष संग्रौलाको दाबी प्रमाणित गर्न हामी चुनौती दिन्छौं। प्रमाणित भए सम्बन्धित किसानलाई कडाभन्दा कडा कारवाही गर्न हामी पनि माग गर्नेछौं। अन्यथा जिम्मेवार निकायमा बसेको व्यक्तिले गैरजिम्मेवारीपूर्ण कार्य गरेकोमा वडाध्यक्ष संग्रौलाप्रति गरिहो खेद व्यक्त गर्दछौं' विज्ञापितमा उल्लेख छ।

यसैबीच वडाध्यक्ष संग्रौलाले चिया पसलको गफ सुनेर सो स्टार्टस लेखेको बताएका छन्। जनताको स्वास्थ्यमा खेलवाड नहोस् भनेर सचेतनाको निमित्त फेसबुक स्टार्टस लेखेको उनले विज्ञापित जारी गरी स्पष्ट पारेका छन्। विज्ञापितमा भनिएको छ 'मैले हिजो चारपानेको कुनै चिया पसलमा ५ जना अपरिचित व्यक्तिहरूले गफ गरेको विषयमा यस्तो संवेदनशील विषय जनताको स्वास्थ्यमा खेलवाड नहोस् भनेर सचेतनाको निमित्त फेसबुक स्टार्टस लेखेको सत्य हो। उक्त सचेतनामा कुनै व्यवसायी, पोखरीलाई तोकिएको छैन। इमान्दार व्यवसायीहरूलाई यस विषयले जेनेरलाईज भएबाट व्यवसायमा असर पर्ने बुझेर स्टार्टसलाई मैले डिलिट पनि गरे। व्यवसायीप्रति आँच पुग्ने हुनाले यसमा म दुःख प्रकट गर्दै तपाईंहरूको पेशाप्रति सम्मान जाहेर गर्दछु।'

उनले माछापालन किसानको पेशा व्यवसायप्रति सकारात्मक पहल हुने भन्दै लक्षित नभएको विषयमा चित्त दुखाएकोमा आफ्नो तर्फबाट दुःख प्रकट गरेका छन्।

डिभी भर्ने ३० हजारले बनाए राहदानी

भापा (प्रस) । केही दिन अगाडी राहदानी उल्लेखित भएपछि डिभी भर्ने ३० हजारले बनाए राहदानी (पासपोर्ट) बनाउनेको भीड थियो। राहदानी विभागमा भीड बढेको जानकारी सञ्चारमाध्यमबाट आएका रामेछापका राम तामाङ राहदानीका लागि लैनचौर पुगे। बिहान ८ बजे लाइन बस्न पुगेका तामाङ साँझ ५ बजे खाली हात फर्किए। अमेरिकाको डाइभर्सिटी भिषा अर्थात् डिभी खुलेको जानकारी पाएका तामाङले त्यसैका लागि पासपोर्ट बनाए। काठमाडौंमा आफ्नै व्यवसाय सञ्चालन गर्दै आएका तामाङ अमेरिका जाने सपनाले डिभी भर्नेका लागि पासपोर्ट बनाउन आएको बताए। उनले भने, 'आफ्नै व्यवसाय सञ्चालन गर्दै आएको छु तर, न डिभी परिहाल्छ कि भनेर पासपोर्ट बनाएँ र भएँ। तामाङले यस अघि पनि डिभी भरेका थिए, तर पुराना

उल्लेखित भएपछि डिभी भर्ने ३० हजारले बनाए राहदानी (पासपोर्ट) बनाउनेको भीड थियो। राहदानी विभागमा भीड बढेको जानकारी सञ्चारमाध्यमबाट आएका रामेछापका राम तामाङ राहदानीका लागि लैनचौर पुगे। बिहान ८ बजे लाइन बस्न पुगेका तामाङ साँझ ५ बजे खाली हात फर्किए। अमेरिकाको डाइभर्सिटी भिषा अर्थात् डिभी खुलेको जानकारी पाएका तामाङले त्यसैका लागि पासपोर्ट बनाए। काठमाडौंमा आफ्नै व्यवसाय सञ्चालन गर्दै आएका तामाङ अमेरिका जाने सपनाले डिभी भर्नेका लागि पासपोर्ट बनाउन आएको बताए। उनले भने, 'आफ्नै व्यवसाय सञ्चालन गर्दै आएको छु तर, न डिभी परिहाल्छ कि भनेर पासपोर्ट बनाएँ र भएँ। तामाङले यस अघि पनि डिभी भरेका थिए, तर पुराना

मूल्यवृद्धिविरुद्ध विप्लव नेकपाको प्रदर्शन

भापा (प्रस) । नेत्र विक्रम चन्द 'विप्लव' नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले चर्को मूल्यवृद्धिको विरुद्ध भापाको दमक र मेचीनगरस्थित इटाभट्टा चोकमा प्रदर्शन गरेको छ। दमकमा र मेचीनगरमा हुड्काछुट्टे भएको विरोध प्रदर्शनमा नेकपाका नेता कार्यकर्ताले सरकारीबिरुद्ध चर्को नाराबाजी गरेका थिए। मूल्यवृद्धिका विरुद्ध विभिन्न नारा लेखिएका

प्लेकार्डसहित प्रदर्शनमा उत्रिएका नेता कार्यकर्ताले पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यवृद्धि खारेज गर, नालायक सरकार राजीनामा दे, भ्रष्टाचारी सरकार मुर्दावाद, दलाल सरकार मुर्दावादलगायतका नाराबाजी गरेका थिए भने मेचीनगरमा भएको विरोध प्रदर्शनमा टायर बालेका थिए। दमकमा विरोध प्रदर्शनपश्चात् भएको कोणसभामा बोल्दै नेकपाका जिल्ला

कार्यालय सचिव सञ्जय राईले जनताको दैनिक जीवनसँग जोडिएका पेट्रोलियम

तथा खाद्यवस्तुजस्ता अत्यावश्यक वस्तुमा नेपाल सरकारले निरन्तर मूल्यवृद्धि गरेको यो अन्यायपूर्ण उल्पीडनलाई मुकदर्शनक भएर हेरिरहन नसक्ने भन्दै सम्पूर्ण मूल्यवृद्धिका विरुद्ध सशक्त प्रतिरोध संघर्षमा उत्रन सबैलाई अपिल गरेका थिए। त्यस्तै मेचीनगरमा भएको कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै नगर इन्चार्ज जितले सरकारले जनताको भावनालाई लत्याए

एकलौटी ढंगले अगाडि बढ्ने दुस्साहस गरेको भन्दै यसका विरुद्ध पार्टीका सबै जनवर्गीय सञ्चालन र समस्त जनसमुदायलाई प्रदर्शनमा उत्रन अपिल गरेका छन्। महासचिव विप्लवले बिहीबार प्रेस वक्तव्यमाफत नेपाल बन्दसहितको संघर्षको कार्यक्रम घोषणा गरेका थिए। महासचिव विप्लवले जारी गरेको विज्ञापित अनुसार सरकारले २५ गते दिउँसो ३ बजे देशव्यापी

विरोध प्रदर्शन, कार्तिक, २६ गते प्रचार-प्रसार र साँभ मशाल जुलुस, कार्तिक, २७ गते दिउँसो १ बजेदेखि २ बजेसम्म १ घण्टा देशव्यापी प्रदर्शन, कार्तिक, २८ गते बिहान १० देखि ११ बजेसम्म १ घण्टा चक्काजाम, कार्तिक, २९ गते दिउँसो सिटी जुलुस, साँभ मशाल जुलुस र कार्तिक, ३० गते नेपाल बन्दसम्मका कार्यक्रमहरू रहेका छन्।

जनगणनाको दोस्रो चरण सुरु

भद्रपुर (प्रस) । भापा जिल्लामा दोस्रो चरणको जनगणनाको तथ्यांक संकलन भद्रपुरबाट सुरु भएको छ।

प्रमुख लुईटेलले जानकारी दिएका छन्। उनले प्रारम्भिक विवरण अनुसार भापामा २ लाख ४७ हजार ५०० घर परिवार संख्या देखिएको छ। सोही परिवारको तथ्यलाई गणकहरूले स्थलगत रूपमा विवरण लिएर जनगणना गर्नेछन्। भापामा वि.सं. २०६८ सालमा गरिएको जनगणनाको तथ्यांक अुनसार १ लाख ८४ हजार ५५५ घरपरिवार रहेका थिए। वर्तमान अवस्थामा ३४ प्रतिशत घर परिवार बढेको उनको भनाई छ। बिहीवारदेखि मंसिर ९ गतेसम्म स्थलगत जनगणना हुने भापामा बिरिड खोला पूर्व र पश्चिम क्षेत्र हेर्ने गरी दुईवटा जनगणना कार्यालय राखिएको छ। पूर्वको गणना कार्यालय भद्रपुर र पश्चिमको गणना कार्यालय दमकमा

रहेका छन्। प्रमुख लुईटेलका अनुसार जनगणनाको १२ औं शृंखला अन्तरगत ५५ वटा प्रश्नावलीका आधारमा विवरण संकलन गरिनेछ। शुभारम्भ कार्यक्रममा प्रजिअ तिमिल्सिनाले भापाबासीलाई जनगणनाका लागि विवरण दिन अपिल गरेका छन्। अपिलमा भनिएको छ 'मेर

ो गणना मेरो सहभागिता भन्ने मूल नाराका साथ नेपालमा अहिले १२ औं राष्ट्रिय जनगणना सञ्चालन भइरहेको छ। जनगणनाको तथ्यांक संकलनको पहिलो चरणअन्तरगत देशभर घरपरिवार सूचीकरण कार्य सम्पन्न भईसकेको छ। जनगणनाको मूल प्रश्नावलीले निर्दिष्ट गरेका विषयमा केन्द्रित रहेर, तपाईं हाम्रो घर दैलोमा कार्तिक २५ गतेदेखि मंसिर ९ गतेसम्म गणकहरू घरपरिवारको

पारिवारिक र व्यक्तिगत विवरण लिन (घरघरमा) आउँदै हुनुहुन्छ। गणकले सोधेका प्रश्नको सही उत्तर दिऔं। तपाईंले टिपाएका तथ्यांक गोप्य रहने छन्। यस्ता विवरण गोप्य नराख्ने वा गोपनियता भंग गर्ने जो कोहीलाई कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ। त्यसैले आफूले टिपाएको विवरणको गोपनियता नरहने हो कि भनेर कसैले द्विविधा लिनु पर्दैन।

नेपाल सरकार
राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जिल्ला जनगणना कार्यालय भापाको अनुरोध

मेरो गणना मेरो सहभागिता भन्ने मूल नाराका साथ यही मिति २०७८ कार्तिक २५ देखि मंसिर ९ सम्म तपाईंहरूको घरपरिवारमा जनगणना कार्यका लागि आउनुहुने गणकहरूलाई सत्यतथ्य विवरण उपलब्ध गराई सहयोग गरिदिनु हुन हार्दिक अनुरोध छ।

जिल्ला जनगणना कार्यालय, भद्रपुर, भापा।

कर्मचारी आवश्यकता

यस शिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था बितामोड-४ लाई निम्न कर्मचारी आवश्यक परेको हुँदा इच्छुक नेपाली नागरिकलाई दरखास्त दिनको लागि अनुरोध गर्दछौं।

पद : कर्जा सहायक
संख्या : २ जना (महिला वा पुरुष)
शैक्षिक योग्यता : व्यवस्थापन संकायमा +२ उतिर्ण

पद : डिजिटल मार्केटिङ्ग अफिसर
संख्या : १ जना (महिला वा पुरुष)
शैक्षिक योग्यता : स्नातक तह वा सो सरह

पद : रिसेप्सनिष्ट
संख्या : २ जना (महिला)
शैक्षिक योग्यता : व्यवस्थापन संकायमा +२ उतिर्ण

दरखास्त दिने अन्तिम मिति : २०७८/०७/३० गते सम्म
परिक्षाको किसिम : लिखित, मौखिक, प्रयोगात्मक
हस्तलिखित निवेदन सहित दरखास्त पेश गर्ने कागजातहरू :
१) नागरिकताको प्रतिलिपि -१
२) हालसालै खिचेको पासफोटो -१
३) शैक्षिक प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि -१

सम्पर्क :
पदपूर्ति उप समिति
शिखर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था
भद्रपुर रोड, बितामोड, भापा
०२३-५४४३७०

फाल्गुनन्दको जयन्तीमा विविध कार्यक्रम

भाषा (प्रस) / किराँत धर्मका प्रवर्तक महागुरु फाल्गुनन्द लिङ्देनको १३७ औं जन्मजयन्ती किराँत धर्मावलम्बीहरूले विभिन्न कार्यक्रम आयोजना गरी मनाएका छन् । विशेष गरी किरात समुदायको बसोबास रहेको पूर्वका जिल्लाहरूमा महागुरु फाल्गुनन्द जन्मजयन्ती मनाइने गरिएको छ । किरात धर्मका अनुयायीहरूको बाक्लो उपस्थिति रहेको भाषाको खुदुनाबारीमा विभिन्न कार्यक्रमको आयोजना गर्दै महागुरु फाल्गुनन्दको जन्मजयन्ती मनाइयो । अर्जुनधारा-१ स्थित साधुटारको माडहाममा पूजापाठसँगै विभिन्न रचनात्मक कार्यक्रमहरू गरियो । त्यस्तै साँभ खुदुनाबारी चोकमा रहेको महागुरु फाल्गुनन्दको शालिकमा दीप प्रज्वलन गरिएको छ । त्यस्तै मेचीनगर ९ स्थित किरातेश्वर माडहामले फाल्गुनन्द जयन्तीको अवसरमा सांस्कृतिक पूजालगायतका विविध कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ ।

माडहाम परिसरमा विहीवार आयोजित कार्यक्रममा २० जना धार्मिक गुरुहरूलाई महान धर्मगुरुको जन्मजयन्ती लेखिएको टिसर्ट प्रदान गरिनुका साथै नवनिर्मित शौचालय उद्घाटन गरिएको थियो । वडा नं १० का वडयक्ष सुदेशकुमार पनेरुले नगरपालिकाबाट विनियोजित २ लाख ५० हजार रुपैयाँको लागतमा निर्मित शौचालयको उद्घाटन गरेका हुन् ।

माडहाम अध्यक्ष कविन्द्रबिक्रम नेम्वाङको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि पनेरु, प्रेम सम्वन्धाहाम्फे, ओमप्रकाश खापुङ, इन्द्र प्रधानलगायतले मन्तव्य राखेका थिए । कार्यक्रमको संचालन डिल्लीराम लिम्बुले गरेका थिए । त्यस्तै इलामको चुलाचुली, माई नगरपालिका, लारुम्बालगायतका स्थानमा फाल्गुनन्द जयन्तीका अवसरमा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

महाराज रहेका थिए । कार्यक्रममा शालिक निर्माणमा आर्थिक सहयोग गर्ने दाताहरूलाई सम्मान गरिएको थियो । कार्यक्रममा हल्दिबारी गाउँपालिकाका अध्यक्ष रविन्द्र लिङ्देन, भाषाका प्रहरी प्रमुख सानुराम भट्टराईलगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । स्वागत शालिक निर्माण समितिका सदस्य डिल्ली दुलालले गरेको कार्यक्रममा राष्ट्रिय गान सनातन धर्म सेवा समिति भाषाका सचिव लक्ष्मीप्रसाद दंगलले गाएका थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन पण्डित सोमनाथ सुवेदीले गरेका थिए । साथै मंगलवार नै भएको समितिको प्रथम वार्षिक साधारणसभाले अध्यक्षमा पुनः दुर्गाप्रसाद पाठकलाई चयन गरेको छ । त्यस्तै समितिको उपाध्यक्षमा गणेशप्रसाद पौडेल, सचिवमा कृष्णप्रसाद पाठक, कोषाध्यक्षमा डिल्लीराम दुलाल चयन भएका छन् । त्यसैगरी सदस्यमा कमला पाठक, विनिता भट्टराई, डा. टंकप्रसाद बाराकोटी, लालबहादुर चाहार, कमलप्रसाद धिमिरे, पर्शुराम बजगाई चयन भएका छन् । अन्य ३ सदस्य तथा सल्लाहकार समिति पछि चयन गरिने जनाइएको छ ।

मेची मत्स्य व्यवसायी कृषक समुह बिर्तामोड-भाषा

प्रेस विज्ञप्ति

आरादणीय पत्रकार मित्रहरू, माछा पालक किसान एवम् आम उपभोक्तामा यस कृषक समूह हार्दिक अपील गर्दै सामाजिक सञ्जालमार्फत सम्प्रेषण भएका भ्रामक एवम् तथ्यहित सन्देशप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जानकारी गराउदछौं । व्यवसायिक माछा पालन सम्बन्धमा भाषाको बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. २ का वडाध्यक्ष, जनताबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधि श्री नगेन्द्र संग्रौलाले सामाजिक सञ्जाल आफ्नो फेसबुक स्टेटसमा मिति २०७८ साल कार्तिक २४ गते भाषाका मत्स्य पालक किसानमाथि भ्रमपूर्णक, आपत्तिजनक एवम् तथ्यहित शब्द प्रयोग गरी अनाधिकृत रूपमा हस्तिले उल्लेखित फोहोरमैला, मासुजन्य वस्तुहरू माछालाई चारोको रूपमा रात्रिकालीन समयमा खुवाउने गरेको भन्ने भ्रामक र गलत सूचना सम्प्रेषण गरी करोडौं रुपैयाको लगानीका व्यवसायिक माछा पालन गरिरहेकासहित सम्पूर्ण माछा पालक किसानमा गम्भीर असर पुगेको छ । वडाध्यक्षजस्तो जिम्मेवार व्यक्तिको भ्रमपूर्ण, आम उपभोक्तालाई उत्तेजित बनाउने तथा अवाञ्छित कार्यको अभिव्यक्तिप्रति कुनै प्रमाण रहे प्रष्ट पान मेची मत्स्य व्यवसायिक कृषक समूह चुनौती दिन्छ । प्रमाण पुगेको खण्डमा सम्बन्धीतलाई कडाईकासाथ कार्रवाई गर्न यस समूहको समेत जोडदार माग रहेको छ । अन्याय, जिम्मेवार निकायमा बसेको जिम्मेवार व्यक्तिले गैर जिम्मेवारीपूर्ण कार्य गरेकोमा वडाध्यक्ष संग्रौलाप्रति गहिरो खेद व्यक्त गर्दछौं साथै आगामी दिनमा यस्ता गलत कार्य नगर्न समेत सचेत गराउदछौं । वडाध्यक्ष संग्रौलाको भ्रमपूर्ण सूचनालाई तत्काल सच्याउन समेत माग गर्दछौं । बिना प्रमाणका अनाधिकृत एवम् भ्रामक सन्देशप्रति सजग र सचेत रहदै आम उपभोक्ता र कृषकहरूलाई विचलित नहुने समेत आग्रह गर्दछौं । आगामी दिनमा यस्ता तथ्यहित र भ्रामक सन्देश अनुमानका भरमा, बजारको हल्लाको पछि लागि कसैले पनि सामाजिक सञ्जाल वा अन्य कुनै माध्यमबाट प्रवह नगरिदिन पनि यस कृषक समूह हार्दिक अपील गर्दछ ।

राजेश देवान
सचिव

लक्ष्मी प्रसाद शिवाकोटी
अध्यक्ष

डिभी...

तर पछिल्लो केही वर्षयता डिभी भर्नेकै लागि पासपोर्ट नम्बर चाहिने भएपछि एकैपटक भीड बढेको राहदानी विभागले जनाएको छ । डिभी भर्ने ३० हजारले बनाए राहदानी अन्य समयमा भन्दा डिभी खुलेपछि विभागमा भीड थप्ने नसकिने गरी बढेको राहदानी विभागका निर्देशक शरदराज आरनले बताए । पछिल्लो समय डिभी भर्नेका लागि मात्र ३० हजारले पासपोर्ट बनाएको विभागको तथ्याङ्क छ । यसअघि विभागले हरेक महिना मासिक १५ सय पासपोर्ट बनाउँदै आएको थियो । विभागले डिभी अर्थात् सेप्टेम्बर र अक्टोबर महिनामा पासपोर्ट बनाउनेको संख्या वृद्धि भएको जनाएको छ । सेप्टेम्बरमा ६५ हजारले पासपोर्ट बनाएका थिए भने नोभेम्बरमा ६६ हजारले राहदानी बनाएका छन् । जसमा ७० प्रतिशतले डिभी भर्नेकै लागि पासपोर्ट बनाएको निर्देशक आरनले जानकारी दिए ।

दोब्बर शुल्क तिरेर तीन दिनमा पासपोर्ट बनाउनेको संख्या अन्य समयमा भन्दा वृद्धि भएको छ । अमेरिकाले सन् २०२३ का लागि अक्टोबर ९ देखि डिभीको आवेदन खुला गरेको थियो । आवेदनको समयसीमा कार्तिक २३ (नोभेम्बर ९) मा सकिएको छ ।

नेपालीसहित विश्वका विभिन्न मुलुकका नागरिकले अमेरिका जानका लागि हरेक वर्ष ठूलो संख्यामा अनलाइनबाट डाइभर्सिटी भिसा अर्थात् डिभी भर्दै आएका छन् । अमेरिकाले सन् १९९१ बाट डिभी कार्यक्रम सुरु गरेको हो । के हो डिभी ?

खासमा अमेरिकातर्फ कम आप्रवासन दर भएका मुलुकका नागरिकलाई अमेरिका भित्र्याउनका लागि डिभी कार्यक्रमको शुरुवात गरिएको हो । हरेक वर्ष विभिन्न मुलुकबाट १ लाख आवेदकलाई दामाशाहीबाट छान्ने गरिन्छ भने ५० हजारलाई ग्रीन कार्ड दिइने प्रावधान छ । डिभी चिठ्ठाबाट छानिने भएकाले डिभी पर्ने नपर्ने निश्चित भने हुँदैन । हरेक वर्ष १ करोड देखि २ करोड सम्मले अनलाइन फारम भर्ने गर्छन् । यसमा अफ्रिकी तथा एशियालीहरूको धेरै ठूलो सहभागिता रहने बताइन्छ ।

"Home Away From Home"
Your BUDGET hotel in BIRTAMODE town.

HOTEL FLORIDA

ROOM TARRIF

A/C Attached King Size Bed	Rs. 1650
A/C Attached Single Double Bed	Rs. 1850
A/C Attached Deluxe King Size+Single Bed	Rs. 2750

Free Room Service

- पारिवारिक शान्त वातावरण
- रेस्टुरेन्ट एण्ड बार
- मिडिङ्ग हल
- पार्किङ्ग सुविधा
- लोन्डी तथा ड्राई विलिङ्ग सर्भिस
- वाईफाई

विराट बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड-३, सैनिकमोड(भाषा)

निर्वाचन सम्बन्धी अत्यन्त जरूरी सूचना

विराट बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.को विनियम २०६३ अन्तरगत संशोधित विनियम २०७२ को दफा ३६ अनुसार अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-१, सचिव-१, कोषाध्यक्ष-१, तैतिस (३३) प्रतिशत महिला सहित ७ जना सदस्य र सोही विनियमको दफा ४४ अनुसार लेखा सुपरीवेक्षण समिति संयोजक-१, र सदस्य-२ जनाको आगामी ४ वर्षे कार्यकालको लागि स्वच्छ, पारदर्शी, विवाद रहित, प्रजातान्त्रिक ढङ्गले निर्वाचन गराउनु पर्ने भएको हुँदा तपशील अनुसारको निर्वाचन कार्यक्रम सहितको यो सूचना शीघ्र सदस्यहरूको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशील

क्र.सं.	कार्यक्रम	मिति	समय देखि र सम्म	स्थान
१	मतदाता नामवली प्रकाशन	२०७८/०८/०९	साँझ ४ बजे	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
२	प्रकाशित मतदाता नामवलीमा छुट समावेश र सच्याउने	२०७८/०८/१०	दिनको १२ बजे	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
३	मतदाता नामवलीमा दावी, विरोध	२०७८/०८/१०	दिनको ३ बजे	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
४	अन्तिम मतदाता नामवली प्रकाशन	२०७८/०८/१०	साँझ ४ बजे	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
५	उम्मेदवारको मनोनयन दर्ता	२०७८/०८/११	विहान १० देखि ३ बजेसम्म	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
६	उम्मेदवारको नामवली प्रकाशन	२०७८/०८/११	साँझ ४ बजे	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
७	उम्मेदवारको उम्मेदवारी उपर दावी विरोध	२०७८/०८/१२	दिनको १ बजेसम्म	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
८	उम्मेदवारको दावी विरोध पश्चात पुनः नामवली प्रकाशन	२०७८/०८/१२	साँझ ४ बजे	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
९	उम्मेदवारीको उम्मेदवार फिर्ता	२०७८/०८/१५	साँझ ४ बजेसम्म	संस्थाको कार्यालय सैनिकमोड
११	मतदान	२०७८/०८/१७		अनारमनी पब्लिक क्याम्पस बिर्तामोड
१२	मतगणना	२०७८/०८/१७		अनारमनी पब्लिक क्याम्पस बिर्तामोड
१३	परिणाम घोषणा	२०७८/०८/१७		अनारमनी पब्लिक क्याम्पस बिर्तामोड

नोट : उम्मेदवार सम्बन्धी योग्यता र अन्य थप जानकारी लिनु परेमा कार्यालय समयमा संस्थाको मुख्य कार्यालयमा सम्पर्क गर्नु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

निर्वाचन अधिकृत

प्रेस विज्ञप्ति

मेची मत्स्य व्यवसायिक कृषक समूह बिर्तामोड भाषाका अध्यक्ष श्री लक्ष्मीप्रसाद शिवाकोटी र सचिव श्री राजेश देवानद्वारा आज जारी प्रेस विज्ञप्तिप्रति मेरो गम्भीर ध्यान आकृष्ट भएको छ । उक्त विज्ञप्तिमा उल्लेखित विषयमा आएको विषयप्रति म सकारात्मक छु । मैले हिजो चारपानेको कुनै चिया पसलमा ५ जना अपरिचित व्यक्तिहरूले गफ गरेको विषयमा यस्तो संवेदनशील विषय जनताको स्वास्थ्यमा खलवाड नहोस् भनेर सचेतनाको निम्ति फेसबुक स्टेटस लेखेको सत्य हो । उक्त सचेतनामा कुनै व्यवसायी, पोखरीलाई तोकिएको छैन । इमान्दार व्यवसायीहरूलाई यस विषयले जेनेरलाईज भएवाट व्यवसायमा असर पर्ने बुझेर स्टेटसलाई मैले डिलिट पनि गरे । व्यवसायीप्रति आँच पुग्ने हुनाले यसमा म दुःख प्रकट गर्दै तपाईंहरूको पेशाप्रति सम्मान जाहेर गर्दछु । असनको गुप्ताक जुत्ता चप्पलबाट रक्सी बनाउने जस्ता गुणस्तरहीन सामग्री यो भन्दा अगाडी बजारमा नआएका होइनन् । कुन पोखरीमा कुन जातको माछा र कुन माछाले मासुजन्य चीज खान्छ खाँदैन यो मेरो जानकारीको विषय पर्ने होइन । तर बजारमा आएका यी प्रकारका हल्लाहरूबाट नागरिकलाई सचेत गराउन पनि जनप्रतिनिधिको जिम्मेवारी हो जस्तो मलाई लाग्छ । किसानको सम्मानित पेशा व्यवसायलाई विगत र भविष्यमा मेरो सकारात्मक पहल हुने नै छ । व्यवसायी मित्रहरूले लक्षित नभएको विषयमा चिन्त दुखाउनु भएकोमा म आफनो तर्फबाट दुःख प्रकट गर्दै यो विज्ञप्ति जारी गर्दछु ।

नरेन्द्र संग्रौला
बिर्तामोड २

50% CASH BACK

होण्डा दर्शै - तिहार अफर

साथ 10 लाख

बम्परमा थप 95 लाख

७ प्रदेश • ७ विजेता • ७ लाख

नेपाल नै पहिलो पटक ७ प्रदेशलाई समावेश गरेर हरेक प्रदेशबाट १ जनालाई रु. १ लाख ।

SCRATCH COUPON ५०% CASH BACK
SPARE PARTS ७% छुट
9% छुट
BIG BIKES 11% CASH BACK
9% छुट
9% छुट

Buddha Enterprises
Bhadrapur Road, Birtamode
Ph: 023-540452 / 545562 / 545185 M: 9802600531

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भाषा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ ।)

मूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

पुर्वाञ्चलमै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।

सम्पादकीय

फाल्गुनन्दको योगदान

किरात धर्म-दर्शनका मार्गदर्शक फाल्गुनन्द लिङ्देनको १३७ औं जन्मजयन्ती विविध कार्यक्रम गरी मनाइएको छ । किरात धर्मावलम्बीहरूले महागुरु र सत्यहाडमाका नामले पनि सम्बोधित गरी फाल्गुनन्दलाई आस्था र श्रद्धाले मान्ने गरेका छन् । सनातन किरात वाड्मयमा येहाड, लेम्पुहाड, कान्देनहाड, माबोहाड, सिरिजंगापछिको छैटौं अवतारका रूपमा महागुरु फाल्गुनन्द राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा पूजनीय छन् ।

महागुरु फाल्गुनन्दको जन्म पल्लो किरात लिम्बुवानको इलाम जिल्ला इभाङको चुक्चिनाम्बा डाँडागाउँमा १९४२ कार्तिक २५ मा भएको थियो । पिता जगनब्राज लिङ्देन र माता हंसमतीको कोखमा जन्मेका नव शिशुले आमाको दूध खान पाएनन्, आमाको स्तनमा खटिरा निस्किएका कारण । त्यसैले कालो बाखीको दूध खुवाईँदै उनको पालनपोषण भयो । केही दिनमै आमा परलोक भइन् ।

ब्रिमाता र पिताको साथ हुर्कन बाध्य शिशुको जीवन दुःखमय थियो । जन्मैदेखि माछामासु, जाँडरक्सी नखाएका बालकको ज्योतिष-नाम नरधोज भए पनि रक्षाबन्धनका रूपमा फलामको चुरा लगाएपछि फलामसिंह भनिन थाले र कालान्तरमा फाल्गुनन्दका नामले प्रख्यात भए । उनी किरात धर्म, ज्ञानकाण्ड र कर्मकाण्डको उत्थानमा जीवन समर्पण गरे । महागुरु फाल्गुनन्दकै अगुवाइमा १९८८ वैशाख २४ मा नेपालमा प्रथम धर्मसभा भयो । पंचथरको लब्रेमा १० लिम्बुवान, १७ थुमको चुम्नुडमा ७ वुँदे लिखित सत्यधर्म मुचुन्का खडा गरी ७-७ ठाउँमा मन्दिर, ७ शास्त्र र ७ अस्त्र निर्माण गरे ।

ज्ञानभूमि फुल्लुगिदेखि कर्मभूमि लब्रे सिलौटी र तीर्थभूमि कुम्भकर्णसम्मका धार्मिक गतिविधिमा संलग्न महागुरुलाई राणाशासकले राजद्रोहको अभियोग लगाए । तर त्यो भुइँटा साबित भयो, सत्यको जित भयो । महागुरु फाल्गुनन्दले गुरुकुल सञ्चालन गरी आफ्नै मातृभाषा र लिपिमा शिक्षादीक्षाको सुरुवात गरेका थिए । उनका प्रमुख वीक्षा/सुभावा हुन्- बलिपूजा र मद्यमांस बन्द गरी नैवेद्य र धूपबत्तीले पूजा गर्नु, जीवहिसा छोड्नु, जन्मेको दस दिनमा न्वावर गर्नु, मृत्यु संस्कारमा दसौं दिनमा चोखिनु, पिण्ड वा सबै कर्म/संस्कारमा शुद्ध जल र फलफूल मात्र चलाउनु, छोरीचेलीसित नगद लिनदिनमा प्रतिबन्ध लगाई छोराछोरीलाई अंश, वंश र पढाइमा समान व्यवहार गर्नु आदि । अहिसाका पूजक एवं सत्य, दया, शान्ति र धर्मका उपासक महागुरुले सुन, चाँदी, तिल, जौ, कुश, दूबो र ढुंगाको जलले सम्पूर्ण कर्मकाण्ड गर्दै र पचास-साठी मन्थुम लेख्दै निर्माण गरेका ज्ञानहरू किरात धर्म-दर्शनका अजेय शस्त्र-अस्त्र हुन् ।

• श्यामप्रसाद मैनाली

सुशासन शब्दले जनप्रिय शासनलाई आत्मसात् गर्दछ । यो आफैमा आदर्श शासनको परिकल्पना हो । यसले लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतालाई स्वीकार गर्दै शासन प्रक्रिया संचालन गर्ने भएकाले सर्वसत्तावाद, तानाशाहीतन्त्र, साम्यवादमा सुशासन कायम हुन सक्दैन । त्यसैले सुशासनमा जति पनि नयाँ नयाँ अभ्यासहरू प्राय सबै लोकतान्त्रिक देशहरूले मात्र अवलम्बन गर्दछन् । कुनै पनि देश कुन हदसम्म सुशासन उन्मुख छ ? सरकार सधैँ आफ्ना क्रियाकलापहरूका बारेमा पूर्णरूपमा जवाफदेही हुनु पर्दछ । सरकारबाट सम्पादित कामहरूको जवाफदेहिता जुन हदसम्म प्रत्यक्षरूपमा वहन गर्न सकिन्छ यसले सकारात्मक सन्देशको प्रवाह गर्दछ । सरकारले आफ्ना नीति, कार्यक्रम, योजना, उपलब्ध कोष र यसको प्रयोगको विषय जनतालाई उदारताका साथ प्रचारप्रसार गर्दै सम्बन्धित जो कोही नागरिकले सहजै प्राप्त गर्न सक्नेगरी सूचनाको सम्प्रेषण गर्ने व्यवस्था अनिवार्य रूपमा मिलाउनुपर्दछ । आधुनिक लोकतन्त्रको अवधारणा र अभ्यासमा पृथकता आएको छ । अब लोकतन्त्रले अल्पमतमा रहेको सुविधाविहीन कमजोर वर्गको उत्थानका लागि आफ्ना कार्यक्रम र नीतिलाई प्राथमिकतामा राखी समता र समावेशीकरण नीतिका आधारमा समानताको सिद्धान्तलाई आफ्नो गन्तव्य निर्धारण गर्न सक्नुपर्दछ । समानरूपमा कानुन लागू गर्दै विकेन्द्रित शासन प्रणालीलाई शासनको मूलमन्त्रका रूपमा ग्रहण गर्नुपर्दछ । सबै नागरिकलाई यथाशक्य सरकारी काम कारवाहीमा प्रत्यक्ष सहभागी बनाउने गर्नुपर्दछ । अपराध गर्नेहरूलाई हतोत्साही गर्ने विधिको सुशासन भन्नु नै मानव अधिकारप्रतिको

पूर्ण सम्मान, विधिको शासन, प्रभावकारी जनसहभागिता, काम कारवाहीमा पारदर्शिता र जवाफदेहिता, सार्वजनिक क्षेत्रको प्रभावकारिता, काम कारवाहीको वैधता, सूचनामा पहुँच, समन्याय, सशक्तिकरण, दिगोपन, सकारात्मक प्रवृत्ति र उत्तरदायित्व, ऐक्यबद्धता र सहिष्णुतालाई प्रवर्द्धन गर्ने मूल्य मान्यता हो । कानुनी शासनद्वारा सार्वजनिक स्रोत साधनको उचित व्यवस्थापन गर्दै नागरिक अधिकारको प्रचलनमा राज्यको काम कारवाही केन्द्रित गर्नु नै सुशासन हो । सुशासनको अभावमा सभ्य सवैधानिक राज्य निर्माण हुन सक्दैन । आधुनिक विश्व मानव अधिकारवादको सिद्धान्तबाट सञ्चालित छ । मानव अधिकार र सुशासन अन्तरसम्बन्धित विषय हुन् । मानव अधिकारको आधार भूत मान्यताले शासनको शैली निर्धारण गर्दछ । सुशासन विना दिगो विकास र समृद्ध मुलुक सम्भव हुँदैन । सुशासन अर्थपूर्ण हुन बलियो न्यायपूर्ण व्यवस्थाका साथै राजनीतिक र प्रशासकीय प्रक्रिया जिम्मेवार र उत्तरदायी हुनुपर्छ । सुशासनले सार्थकता प्राप्त गर्नु मुलुकमा लोकतान्त्रिक संरचनाहरूको निर्माण, प्रभावकारी सेवा र वस्तुको प्रवाह, राज्यका निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि र विधिको शासनको पालना, भ्रष्टाचार र अनियमितताको रोकथाम र नियन्त्रण आवश्यक हुन्छ । दिगो शान्ति र समृद्ध मुलुक निर्माणका निमित्त लोकतान्त्रिक राज्यव्यवस्था, मानव अधिकारप्रति प्रतिबद्ध राजनीतिक प्रणाली, विधिको शासन, भ्रष्टाचारमुक्त समाज, दण्डहीनताको अन्त्यद्वारा जवाफदेहिताको संस्कृतिको विकास, जनउत्तरदायी सरकार, काम कारवाहीमा पारदर्शिता जस्ता आधार भूत मान्यता जस्ता कुराहरू आवश्यक पर्दछ । इन्द्रपछिको समाजमा दिगो शान्ति स्थापना हुन शासनव्यवस्था उत्तरदायीपूर्ण हुनुपर्छ, नयाँ राजनीतिक प्रणालीले जनताबाट वैधता प्राप्त गर्नुपर्छ, मेलमिलाप र पुनर्मिलनको संस्कृतिको विकास हुनुपर्छ, अपराध गर्नेहरूलाई हतोत्साही गर्ने विधिको शासन लागू हुनुपर्छ, राज्य व्यवस्थाप्रति

विश्वास जगाउन प्रशासनयन्त्रको क्षमता वृद्धिका साथै संस्थागत विकासका पूर्वाधार निर्माण हुनुपर्छ ।

नेपालको प्रयास सुशासनका सन्दर्भमा नेपालमा वि.सं. २००७ सालदेखि कानुनी राज्यको मान्यतामा आधारित समाज निर्माण गर्ने उद्देश्यका साथ विभिन्न प्रयास नभएका होइनन् तर पनि राजनीतिक अस्थिरता, सत्ता स्वार्थमा केन्द्रित राजनीति, शिक्षा र जनचेतनाको कमी जस्ता विभिन्न कारण बलियो सवैधानिक राज्यव्यवस्था निर्माण हुन नसक्दा मुलुकमा सुशासन कायम हुनसकेन । २०४६ सालको जनआन्दोलनपछिको संविधान एवम् सरकारी योजनामा समेत सुशासनको अवधारणालाई आत्मसात् गरेको पनि होइन । तर पनि राजनीतिक अस्थिरता, लोकतान्त्रिक संस्कृतिको अभाव, कानुनी शासनको मान्यताभित्र रही कार्य गर्ने संस्कारको कमी जस्ता विभिन्न कारणले मुलुकमा सुशासन अर्थपूर्ण हुन सकेन । राजनीतिक अस्थिरताले सार्वजनिक प्रशासनलाई उद्देश्यमूलक र राजनीतिक इच्छाशक्तिको अभावले प्रशासनसंयन्त्र प्रभावकारी बनाउन सकेन । सेवाग्राहीको विश्वास प्रशासनले आर्जन गर्न नसक्दा राजनीति र प्रशासनप्रति आम नागरिकको गुनासो रहिरह्यो । २०६२/६३ को जनआन्दोलनपछि यस वास्तविकतालाई महसुस गरी मुलुकको सार्वजनिक प्रशासनलाई जनमुखी, जवाफदेही, पारदर्शी तथा जनसहभागितामूलक बनाई त्यसको प्रतिफल सर्वसाधारणलाई उपलब्ध गराउने उद्देश्यले वि.सं. २०६४ सालमा सुशासन(व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ जारी गरियो । यस ऐनले कानुनको शासन, भ्रष्टाचारमुक्त र चुस्त प्रशासन, विकेन्द्रीकरण, आर्थिक अनुशासन, सार्वजनिक कार्य र स्रोतको कुशल व्यवस्थापन गर्ने अभिप्राय राखी व्यवहारमा पार्ने नागरिकको अधिकारलाई व्यवहारमा उतार्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्‍यो । प्रशासन संयन्त्रलाई सेवा प्रदायक संयन्त्र तथा सहजकर्ताको रूपमा लिई

मुलुकमा सुशासनको प्रत्याभूति दिन विभिन्न व्यवस्था गर्‍यो । जसअनुसार कार्य सञ्चालनका आधार, सरकारले अख्तियार गर्ने नीति, प्रशासनिक कार्यको सञ्चालन र जिम्मेवारी, प्रशासनिक कार्यसम्पादन गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधि, पदीय उत्तरदायित्वको निर्वाह, नागरिक बडापत्र राख्नुपर्ने व्यवस्था, घुम्तीसेवाको सञ्चालन, सार्वजनिक सुनवाइ, गुनासो व्यवस्थापन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विधि जस्ता व्यवस्थाहरू छन् । ऐनको उद्देश्यलाई अर्थपूर्ण बनाउन सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ जारी गरिएको छ । राज्यको काम कारवाही लोकतान्त्रिक पद्धति अनुरूप खुला र पारदर्शी बनाई नागरिकप्रति जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउन, सार्वजनिक निकायमा रहेको सार्वजनिक महत्वको सूचनामा आम नागरिकको पहुँचलाई सरल र सहज बनाउन तथा नागरिकको सुसूचित हुने हकलाई संरक्षण र प्रचलन गराउने उद्देश्यले सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ जारी गरिएको छ । यस ऐनले खुला सरकारको अवधारणालाई आत्मसात् गरी भ्रष्टाचारको रोकथाम र सुशासनको स्थापनामा सहयोग पुग्ने उद्देश्यका साथ विभिन्न व्यवस्था गरेको छ । खुला संस्कृति र सक्रिय सूचना प्रवाह प्रणालीमा काम गर्ने आदत नबनिसकेका कारण अझै पनि राज्य संयन्त्र खुलापनको संस्कृतिमा अभ्यस्त भइसकेको छैन । नेपाल सरकारले सुशासनको अवधारणालाई साकार बनाउने उद्देश्यले सरकारी निर्णय प्रक्रिया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५; सरकारी खर्च मितव्ययिता कायम गर्ने निर्देशिका, २०६५; सेवा अभियान सञ्चालन निर्देशिका, २०६५; सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०६५; सार्वजनिक सुनवाइ कार्यविधि, हेला सरकार कार्यक्रमलागतका विभिन्न व्यवस्था गरेको छ । यस्तै सम्पत्ती शुद्धीकरणसम्बन्धी ऐन कानुनको तर्जुमा, सार्वजनिक खरिद ऐनको निर्माण भ्रष्टाचारविरुद्धको संयुक्त राष्ट्र संघीय महासन्धिको अनुमोदन जस्ता विभिन्न

व्यवस्था गरेको छ । सुशासनको अवधारणालाई साकार बनाउने अभिप्रायले विभिन्न ऐन कानुन, निर्देशिका, रणनीति, कार्ययोजना बनाई सञ्चालन गरेको भए पनि त्यसको कार्यान्वयन पक्ष कमजोर रूपमै रहेको मान्नुपर्ने हुन्छ । राजनीतिक इच्छाशक्तिको अभावमा प्रशासन संयन्त्रको प्रयासले मात्र सफलता प्राप्त गर्न सकिन्छ । नेपालको प्रशासनयन्त्रमा राजनीतीकरणले पारेको प्रभावलाई आँकलन गरी कर्मचारी ट्रेड युनियनको भूमिकालगायतका विषयमा सुधार गर्न राजनीतिक शक्तिहरू एउटै कितामा उभिनु जरुरी छ । नेपाल सङ्गमकालको पीडाबाट बढिरहेको छ । दण्डहीनताको संस्कृतिले प्रशासनयन्त्रलाई कमजोर बनाएको छ । राज्यव्यवस्थाप्रतिको नागरिक विश्वास बढ्न सकिरहेको छैन । भ्रष्टाचार र अनियमितताले सुशासनका मान्यतालाई कमजोर बनाएको छ । अब पनि राजनीतिक शक्तिहरू बढी जिम्मेवार नहुने हो भने मुलुक असफल हुनसक्ने खतराहरू बढ्दो छ । यस सन्दर्भमा मुलुकमा सुशासन कायम गर्न राजनीतिक शक्तिहरू एकै ठाउँमा उभिनु जरुरी छ । निष्कर्ष नेपालमा सुशासनका दिशामा सैद्धान्तिक प्रतिक्रिया आएको छ । तर व्यवहारमा धेरै पछाडि परेको छ । देशभित्र पटक पटक शासन सञ्चालनमा रहेकाहरूको इमानदारीता जनताप्रति देखिएको छैन । देशले लोकतन्त्र प्राप्त गरेपछि पनि जनतालाई संविधानले अङ्गीकार गरेको सूचनाको हक प्रदान गर्न अदालतले पटक पटक निर्देशन गर्नुपरेको अवस्था छ । देश संघीय शासनमा गइसकेपछि पनि जनस्तरमा पुग्ने गरी प्राप्त अधिकारको विकेन्द्रीकरण गरेको स्थिति छैन । वितीय विकेन्द्रीकरणको दिशामा सरकारी क्रियाशील देखिएको छैन । राजनीतिक दलहरूले भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरे पनि कार्यान्वयनमा छैन, कार्यान्वयन जरुरी छ । सुशासन प्रयास गर्ने सन्दर्भमा प्रशासनिक संयन्त्रलाई समयसापेक्ष सुधार गर्ने अभिप्रायले गठन गरिएका आयोगहरूका प्रतिवेदनलाई कार्यान्वयनमा लैजानु जरुरी छ ।

विश्वव्यापीकरणको प्रभाव र चुनौती

• रिसव गौतम

आजको युग २१ औं शताब्दीको विश्वव्यापीकरणको युग हो । विश्वव्यापीकरणकै कारण आज पूरै संसार एउटा व्यापारिक ग्रामको रूपमा रूपान्तरण भइरहेको छ । कुनै पनि राष्ट्र पहिलेजस्तो अन्तर्मुखी भएर बस्न सक्ने स्थिति आज छैन । हेरक उद्योग, व्यवसाय वा संगठन कुनै एक देशमा मात्र सीमित रहिरहनुपर्ने बाध्यता छैन । संसारमा कुनै एक देशको कुनामा उत्पादित वस्तु अर्को कुनै देशको कुनामा व्यापक उपभोग भइरहेको अवस्था छ । व्यापारिक संगठनहरू अन्तर्राष्ट्रिय कम्पनीको रूपमा रूपान्तरित भइरहेका छन् । यसर्थ विश्वव्यापीकरण वर्तमान समयमा व्यापक रूपमा प्रयोग भइरहेको अवस्था छ । विश्वव्यापीकरण विश्व समुदायको राष्ट्रहरू बीचको बढ्दो र निरन्तर एकीकरण हो । विश्व राजनीतिक एवं आर्थिक क्षेत्रमा आएको उल्लेखनीय परिवर्तन, बजारउन्मुख अर्थतन्त्रको प्रभाव, खुल्ला अर्थतन्त्रको प्रभाव, दूला-दूला बहुराष्ट्रिय कम्पनीको उपस्थितिको कारण विश्वव्यापीकरण आजको यथार्थ बनेको छ ।

नेपालमा विश्वव्यापीकरणको प्रभाव नेपाल आर्थिक रूपमा बाट्य मुलुकहरूसँग अन्तरसम्बन्धित भासँसँगै विश्वव्यापीकरणमा प्रवेश गरेको

हो । खासगरी नेपाल नीतिगत रूपमै २०४८/०४९ सालतिर अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषसँगको ऋण सम्झौता भएसँगै उदारवादउन्मुख अथवा भनी विश्वव्यापीकरणको दिशामा अघि बढेको हो । संसारमा प्रायजसो देशहरू सबै एक अर्कामा अन्तर्निहित बनिस्केको अवस्थामा नेपाल पनि त्यसबाट अछुतो रहन सम्भव पनि थिएन । नेपालले उदारवादउन्मुख आर्थिक नीति अँगालेसँगै यहाँ बहुराष्ट्रिय कम्पनीहरू, बैकिङ तथा बीमा संस्थाहरूमा विदेशी लगानी अभूतपूर्व रूपमा मौलाउँदै गएका छन् । विश्वव्यापीकरणकै प्रभावको रूपमा नेपाल संयुक्त राष्ट्रसंघको सदस्य राष्ट्र, सार्क सदस्य राष्ट्र, विश्व व्यापार संघको सदस्य राष्ट्रजस्ता धेरैभन्दा धेरै अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग तथा अन्य गतिविधिसँग सम्बन्धित संघसंस्थाहरूसँग आबद्ध भइसकेको छ । विश्वव्यापीकरणकै कारण नेपालका कर्षी श्रमशील जनशक्तिले वाह्य मुलुकमा रोजगारी पाइरहेका छन् । अहिले हाम्रो अर्थतन्त्रको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा ३१ प्रतिशत स्थान रैभन्दायसले नै ओगटेको छ । त्यस्तै, भारतसँगको हाम्रो सम्पूर्ण निर्यात व्यापार फण्डै ६५ प्रतिशत बराबर छ । अमेरिका तथा अन्य युरोपियन मुलुकमा विश्वव्यापीकरणकै कारण नेपालका गलैचा, परिशमाजस्ता विविध सामग्री तथा जिडिबुटीको माग तीब्र बढ्दो छ ।

बढ्दो चुनौती
जसरी संसारभर व्यापक भूमण्डलीकरण भइरहेको छ, यसैगरी अन्तर्राष्ट्रिय समुदायहरूबीच प्रतिस्पर्धा पनि व्यापक बढीतरी हुँदै गइरहेको छ । विश्वव्यापीकरणसँगै बढ्दै गएको प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणका कारण कतिपय प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता बढी

भएका देशहरू आर्थिक, सामाजिक तथा मानवीय दृष्टिले धेरै सम्पन्न हुँदै गइरहेका छन् भने कतिपय साधन स्रोतका हिसाबले कमजोर एवं गरिब मुलुकहरू प्रतिस्पर्धा गर्ने नसकी भन्ने जीर्ण पनि बन्दै गइरहेका पनि छन् । त्यसको सजीव उदाहरण नेपाललाई नै लिन सकिन्छ । विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूले वेलावेलामा गर्ने प्रक्षेपणमा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा पुछारमा रहने गरेको छ । जस्तो कि, नेपालले १४० वटा देशमध्ये प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा १३१ औं स्थानसम्म रहेको छ । त्यो भनेको प्रतिस्पर्धात्मक नेपाल अति कमजोर देखिनु हो । त्यसो हुनुमा नेपालमा दीर्घकालदेखि चल्दै आएको रूढीवादी परम्परा, संस्कृति, चेतना अभाव, कमजोर व्यावसायिक वातावरण, उद्यमीय सोचको कमी र विकृत राजनीतिले गर्दा नै हो । कतिपय राजनीतिक दलहरूले त्यसो हुनुलाई उदारवादी अर्थव्यवस्था तथा विश्वव्यापीकरणको करामत हो पनि भन्ने गरेका छन् । त्यो सरासर गलत हो । तर विश्वव्यापीकरणले सिर्जना गरेको चुनौती भने नेपालमा धेरै नै छ । कुनै पनि देशमा विश्वव्यापीकरणबाट लाभ लिनको लागि शैक्षिक जनशक्तिको निर्माण, शाश्वतपूर्ण वातावरण, स्थायी सरकार र दरिलो तथा प्रगतिशील नीति तथा कार्यक्रमको अति आवश्यकता पर्दछ । यदि त्यसो हुन सकेन भने विश्वव्यापीकरणबाट लाभ लिन सकिने छैन । आज आर्थिक रूपले समृद्ध बन्दै गइरहेको हाम्रो छिमेकी राष्ट्रहरू भारत र चीन राम्रो प्रतिस्पर्धात्मक आन्तरिक वातावरणकै कारण सफलताको शिखर चुम्दो छन् । तसर्थ नेपालको आर्थिक उन्नतिको लागि आन्तरिक वातावरणलाई मजबुत बनाउनुपर्ने दरिलो चुनौती खडा नेपालमा विश्वव्यापीकरणको महत्व

नेपाल प्राकृतिक रूपले सुसम्पन्न राष्ट्र हो । यद्यपि, भौगोलिक विकटता एवं विषमता त छ । तर यहाँको सुन्दर प्राकृतिक छटाले अथाह पर्यटकीय सम्भावनालाई भने उजागर गरेको छ । त्यस हिसाबले पनि नेपाल प्राकृतिक दृष्टिले नै सम्भावना बोकेको राष्ट्र हो । जसको सम्भावनाको कुनै यकिन नै गर्न सकिँदैन । पर्यटकीय दृष्टिकोणले मनोरम वातावरण हुनु, जलस्रोतको धनी देश हुनु, अथाह जिडिबुटीको स्रोत हुनु, ऊर्जाशील श्रमशक्तिको भण्डार हुनु, ऊर्जर भूमि हुनु, बहुसांस्कृतिक परम्पराको धनी हुनु नेपालको सम्भावनाका उत्कृष्ट स्रोतहरू हुन् । विश्वसामु नेपालले यी स्रोतहरूको उचित सदुपयोग गर्न विश्वव्यापीकरणकै आवश्यकता र महत्व छ ।

हामीले यी भरपूर स्रोत सम्पदाको राम्रो सदुपयोग गरी विश्व बजारमा प्रवर्द्धन गरी दूला धनराशि आर्जन गर्ने प्रवल सम्भावना छ । तर त्यसको लागि दक्ष जनशक्ति निर्माण, ठोस आर्थिक नीति, प्रभावशाली कुटनीति, स्थायी सरकार अत्यावश्यक छ । सूचना र सञ्चारको युग भनिएको यो समयको यथोचित विशेषता र महत्व बुझेर त्यसलाई समेत उचित उपयोग गर्नसके विश्वव्यापीकरणबाट नेपाललाई सकारात्मक योगदान पुऱ्याउनेमा शक्य गर्न मिल्दैन ।

विश्वव्यापीकरणबाट कसरी फाइदा लिन सकिन्छ भन्ने कुरा आइल्याण्ड, अमेरिका, चीन, डेन्मार्क, फिनल्याण्ड, फ्रान्स, नेदरल्याण्ड आदि देशले पर्यटनबाट लिएका लाभलाई नियाल्न सकिन्छ । जस्तो कि, अमेरिकाको लशभगास भन्ने सहर सन् १९५० भन्दा अघि करिब मरुभूमि सरह थियो । अमेरिकाले त्यो सहर भएको ठाउँलाई त्यसबेला आणविक

हतिवारहरूको परीक्षण गर्ने थलोको रूपमा उपयोग गर्‍यो । जब त्यस ठाउँलाई आवासीय रूपले सुरक्षित गराउने गरी अमेरिकाले दूला धनराशि खर्चेर बाँध बाध्ने काम गर्‍यो, त्यसपछि भने त्यहाँ आधुनिक सहर निर्माण हुनेक्रम बढ्दो थियो । एक जना कहिल्यैका व्यवसायीले जब त्यहाँ दूला लागानीमा होटल खोले, त्यसपछि त्यहाँ लागानी गर्ने बढ्न थाले । आज संसारकै सबैभन्दा बढी पर्यटक जाने, सबैभन्दा बढी होटलहरू भएको, सबैभन्दा बढी क्यासिनो र जुवा घरहरू भएको सहरको परिचय लशभगासले बनाएको छ । संसारभरका महाधनीहरूले जुवा खेलेर आनन्द लिने त्यो सहर विश्वव्यापीकरणको फाइदा लिएर मरुभूमिबाट जुरुक्क उठेको हो । विश्वशक्ति राष्ट्र अमेरिकाका आधुनिक सहरहरूलाई माथ खुवाउने चीनको बेइजिङले यतिवेला विश्वभरका मानिसलाई आकर्षण गरिरहेको छ । संसारले यतिवेला पहिले-पहिलेको जस्तो सैन्य शक्तिको होइन, सौम्य शक्तिको जगमा आफ्नो प्रभाव र आकर्षण बढाइरहेको छ । उनीहरूको बढिरहेको सौम्य शक्तिको जग अथवा पुल भनेको विश्वव्यापीकरण नै हो । नेपालको परिप्रेक्ष्यमा अझ बढी महत्व छ । जस्तो- एउटा विद्यार्थी सुदूरगाउँबाट सहर पसेपछि जसरी उसले सम्भवनाहरू पाउँछ, त्यसरी नै नेपालले आफ्नो व्यापारको, श्रमको, विनिमयको, पर्यटनको, कुटनीतिको दायरा बढाउन सक्दा उति नै फाइदा पाउन सक्ने छ । त्यसकारण नेपालले विश्वव्यापीकरणबाट लाभ लिनै ठाउँ अथाह छ । नेपालको सम्भावित विकास निर्माणको लागि विश्वव्यापीकरणको दूला महत्व भएर पनि हामीले न विश्वव्यापीकरण बुझ्न सकेका छौं, न त यसबाट फाइदा लिनेतर्फ योजना नै बनाएका छौं । केवल हामी विश्वका औद्योगिक देशहरूको बजार मात्रै बनिरहेका छौं ।

Pratidin National Daily प्रतिदिन

तपाईं जहाँ भएपनि प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगइन गर्नुहोस

www.pratidindaily.com

